

HEGYI NOÉMI

„Egy család története a huszadik században”¹

Kulcsszavak: Családtörténet; székelység; megmaradás

Pál Sándor „...Maroknyi székely porlik, mint a szikla...” című műve családtörténeti írás. A szerző kitűnő írói vénával megáldott mérnökember, aki „*érzelemdúsan ír a történekekről, magáról a történelemről, amelyet meg- és átélt.*” Pál Sándor a 2000. évi Csíksomlyói Búcsún döntötte el, hogy székely származású édesapjának mintegy méltó emléket állítván, megírja ősei történetét. Munkája az erdélyi gyökerekig lehatolva örökíti meg, hogyan ívelte át a Pál család a XX. századot. Az író célja megmutatni, hogy milyen volt a XX. században székelynek lenni, és milyen érzés ugyanez a XXI. század elején, a határ bármely oldalán.

Őseit sziklakemény, erős, szívós emberekként rajzolja meg. Magukat a székelyeket öntudatos, makacs népnek, amely a nyelvét, kultúráját, önazonosságát soha fel nem adta! Viccesen megjegyzi azt is, hogy a székely ember keveset beszél, de annak veleje van. Az író az édesapjához fűződő történekeken keresztül végigvezeti az olvasót a XX. századon. Bemutatja, hogyan élte meg apja az I. világháborút, a Székely Hadosztály oldalán harcolva, és miként boldogult a szétdarabolt, megcsonkított anyaországban, ahol a háborút követően letelepedett...

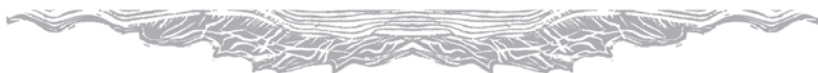
A szerző gyerekkorában, 1943-1944 között családjával kis ideig Erdélyben, Marosvásárhelyen élt. Magyarország háborús vereségét, és Észak-Erdély Romániához való visszacsatolását követően a Pál család visszatért Magyarországra. Időközben a kis Sándor felnőtt férfivé vált, megnősült, és később visszaült az iskolapadba, a Műegyetem Gépészmérnöki Karának hallgatójaként. Egyetemistaként érte őt az '56-os forradalom, amelyben ő maga is részt vett. Így emlékszik vissza: „*Átérve a pesti oldalra, a Szent István körút sarkán elének ugrott egy ősz, öreg bácsi, bottal a kezében, és elkiáltotta magát: Hősök vagytok, fiaim...! Nékem a torkom elszorult, és remélem, senki nem vette észre, hogy két könnyecsepp is legördült a szememből.*”

Időközben Sándor családja két gyerekkel gyarapodott, munkáját szorgalommal és becsületesen végezve teltek mindennapjai. Családjával többször is ellátogatott Erdélybe, Szovátrára, nem felejtve a székely gyökereket. Ezek a látogatások mindig mély nyomokat hagytak bennük, és sok-sok szép emlékekkel, ízes tájszavakkal feltelisznyálva engedték őket vissza az Anyaországba. Hazatérve még sokáig ízlelgették a székely rokonok „pityóka”, „fuszulyka”, „paszuly”, „murok” szavait, ujjongva, hogy milyen szép is a magyar nyelvünk!

Szováta gyönyörű tája, az ízek, illatok, és az itteniek gondolkodásmódja mindmind lenyűgöző volt számukra. Egy varázslatos, felfedezésre váró birodalom fogadta őket itt. A Medve-tó sós vizével csalogatta őket, a szénamezők lágy illata

járta be a lelküket, az ízletes erdei róka-gomba után pedig a Nádas csorgó hús vizével enyhítette szomjukat. Az estéket mesék szőtték át, éjszaka pedig a friss hegyi levegőn aludtak. A havasokon a méhek a legfinomabb mézet gyűjtötték számukra, az asztalon pedig egymást váltották a finomabbnál finomabb ételek: puliszka, bivalytej, piros pettyes pisztráng. A családi összetartozás, a gyökerek ma is elszakíthatatlan kötelékként fűzik Pál Sándort apja szülővárosához.

A szerző meggyőződése, hogy azáltal, hogy ezt a könyvet megírta, és eljuttatta erdélyi testvéreihez, apja lelke a szülőföldre visszatérve örök békére lelt. A könyv írója azzal a reménnyel állította össze ezt a családtörténeti munkát, hogy talán ezzel is hozzájárulhatott ahhoz, hogy ne porladjunk olyan gyorsan, mint a szikla. Hiszen Sütő András szavaival: „*Elindulni csak annak van miért, akinek van miért visszatérnie.*”

Jegyzetek

1. Pál Sándor: „...Maroknyi székely porlik, mint a szikla...”. *Egy család története a huszadik században*. Graf-X Media Consulting Kft., 2004.